

DAŞLARA ƏBƏDİ HƏYAT VERƏN SƏNƏTKAR

Görkəmli heykəltəraş, xalq rəssamı, akademik Ömər Eldarovun 85 yaşı tamam oldu

İnsanların əksəriyyəti daşı canlı qəbul etmir, hərəkətsizliyi, sərtliyi, insan ruhunun duyulmadığı şəraiti və hal-vəziyyəti bəzən daşla müqayisə edirlər.

Lakin bilən bilir ki, ətrafa özünəməxsus baxışa, fitri istedadla malik insanlar, daha doğrusu, heykəltəraşlar belə deyillər. Onlar daşın bətnində yatan, heç kimin duya bilmədiyi enerjini nəinki hiss edir, hətta onu üzə çıxarmağa müvəffəq olurlar. Şübhəsiz, bu müvəffəqiyyət heykəltəraşlıq sənətinin tələbinə görə sənətkarın əbədiləşdirəcəyi anı düzgün seçməsindən, keçmişi və gələcəyi, şəxsiyyəti və zamanın izini həmin anda təcəssüm etdirmək, əsərinə “ruh” vermək bacarığından asılıdır. Təsadüfi deyildir ki, sənət tarixində şairlərin, bəstəkarların, rəssamların imzası çox olsa da, böyük heykəltəraşların imzası tək-təkdir.

Adı dünya miqyaslı sənətkarlarla bir sırada çəkilən, görkəmli heykəltəraş, Xalq Rəssamı, “İstiqlal” və “Şərəf” ordenli, akademik, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarov belə nadir sənətkarlardandır. O, 1927-ci ildə dünyaya göz açmışdır. Azərbaycan Rəssamlıq Məktəbində, sonra isə Rusiyanın Leninqrad (indiki Sankt-Peterburq) şəhərində İ.Repin adına Rəngkarlıq, Heykəltəraşlıq və Memarlıq İnstitutunun heykəltəraşlıq fakültəsində təhsil almış Ömər Eldarov gənc yaşlarından yerli və beynəlxalq sərgilərdə fəal iştirak etmişdir.

Bütün mənalı ömrü boyu Ömər Eldarov yaradıcılıqla yanaşı, həm də Azərbaycanın ictimai və mədəni həyatının fəal iştirakçısı olmuşdur. Təsadüfi deyildir ki, o, 1958-1968-ci illərdə Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının katibliyinə üzv seçilmiş, 1970-ci ildə isə SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının heykəltəraşlıq üzrə Bakıdakı yaradıcılıq emalatxanasının rəhbəri təyin edilmişdir. 1995-ci ildə isə müstəqil Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin deputatı seçilən Ömər

Eldarov parlamentdəki 5 illik fəaliyyəti dövründə xalqın elçisi vəzifəsinin öhdəsindən layiqincə gəlmişdir.

Akademik Ömər Eldarovun zəngin yaradıcılıq bioqrafiyasında Natəvanın, Məhəmməd Füzulinin, Hüseyn Cavidin, Sədrəddin Ayninin, İbn Sinanın, İhsan Doğramacının heykəllərinin, Azərbaycanın görkəmli oftalmoloq alimi, akademik Zərifə xanım Əliyevanın, ümummilli lider Heydər Əliyevin, Üzeyir Hacıbəylinin, Səttar Bəhlulzadənin, Süleyman Rəhimovun, Vaqif Mustafazadənin, Niyazinin, Aida İmanquliyevanın, Ziya Bünyadovun qəbirüstü abidələrinin yüksək sənətkarlıq və peşəkarlıqla hazırlanmasını və s. qeyd etmək olar. Bundan əlavə, sənətkar bir sıra kamera xarakterli, kiçik həcmli əsərlərin müəllifidir. Bu qəbildən olan “Qızım Lalənin portreti”, “Oğlum Müslümün portreti”, “Analıq”, “İlin dörd fəslisi”, “Bacılar” əsərləri, Nəsir Xosrovun

və Rabindranat Taqorun heykəl portretləri müxtəlif vaxtlarda nüfuzlu respublika və beynəlxalq sərgilərdə uğurla nümayiş etdirilmişdir.

Ömər Eldarovun əsərlərini seyr etdikcə yaratdığı obrazların aurasını duymamaq mümkün deyil. Əslində isə belə “canlılıq” zəngin yaradıcılıq təxəyyülünün məhsulu olan və tişəsinin nəhayətsiz fantaziyası ilə “ikinci həyat” verdiyi hər bir qəhrəmanın yaşadığı dövrü və mühiti hərtərəfli öyrənmiş usta sənətkarın öz tükənməz yaradıcılıq enerjisini daşlara köçürməsindən qaynaqlanır.

Akademik Ömər Eldarovun yaradıcılığında obrazların psixoloji aləminin, fərdi keyfiyyətlərinin təəcəssümü, kompozisiyanın tamlığı diqqəti xüsusilə cəlb edir. Müəllifin dünyaya romantik münasibətinin və yüksək sənətkarlığının ifadəsi olan Natəvanın heykəlində müsəlman qadınının, eyni zamanda, lirik şairin, müvafiq dövrün və mühitin vəhdəti böyük məha-